

man der har truffet det rette. Flere af de ærede Talere have allerede været inde paa dette Spørgsmaal. Den nu lovlig bestaaende Ordning er den, at Jordbrug ikke uden Bevilling — med Bevilling kan man jo omtrent nu til Dags gøre, hvad man vil — skulle kunne udstyfkes — det siger Forordningen af 1819 — under 20 Tdr. Land boniteret Jord, hvilket svarer til omtrent 40 Tdr. Land geometrisk Maaal Middelfjord, eller overført paa Hartkorn vilde i store Træk omtrent svare til 4 Tdr. Hartkorn. Det er den gældende Forordnings Bestemmelse; men i Praxis er man der kommen ind paa, at der indrømmes Udtykninger til en Grænse af 2 Tdr. Hartkorn, at Hovedparcellen altsaa vedblivende skal have disse 2 Tdr. Hartkorn. Det foreliggende Forslag gaar nu ud paa den Forandring at sætte i Stedet for de 20 Tdr. Land boniteret Jord 12 Tdr. Land boniteret Jord, og De vil altsaa se, at dette er en meget væsentlig Forandring fra den bestaaende lovlige Ordning. 12 Tdr. Land boniteret Jord, altsaa til Takst 24, ville jo maalt i Hartkorn udgøre noget over 2 Tdr. Hartkorn, omtrent svarende altsaa til den faktisk i Praxis hjemlede Grænse, som man nu fastholder for Hovedparcellen. Jeg vil meget henstille, om man ikke vilde finde det hensigtsmæssigt her at faa et Alternativ, saaledes at man opretholdt den gamle Grænse som det første Trin, indtil hvilket man altsaa uden Bevilling kunde nedbringe Hovedparcellen af en Bøndegaard, altsaa til de 20 Tdr. Land boniteret Jord — jeg skal straks komme til at tale nærmere om det boniterede Maal overhovedet — og at der kræves Bevilling for at bringe den længere ned, dog ikke under 2 Tdr. Hartkorn. Disse Grænser, altsaa i Hovedtrækkene 4 Tdr. Hartkorn og 2 Tdr. Hartkorn, ville omtrent svare til Jordbrug, der behynte 2 Par Heste og 1 Par Heste. Dersom man saa søjede til, at Jordbruget ved Bevilling, som ikke behøvede at koste noget, kunde bringes ned til 2 Tdr. Hartkorn, og i Stedet for en Bøngepris, knytte den Regel dertil, at ingen saadan Nedgang fra 4 til 2 Tdr. Hartkorn kunde ske uden Udlægning af et eller eventuelt flere Pliktguse, tror jeg, at man saaledes vilde faa en Lejlighed til at gøre ikke saa ganske lidt for Oprettelse af Guse i Fremtiden. De vide jo alle, at indtil Forordningen af 1819 kom, var det Reglen, at der skulde udlægges flere Pliktguse som Pris for Opnaelse af en saadan Bevilling, men at man ved denne Forordning indskrænkede det til eet, og at man i Praxis helt forlod denne Regel, saa at man gladelig kunde foretage Udtykninger uden at udlægge Pliktguse.

Jeg vil henstille, om det ikke var hensigtsmæssigt for at begrænse Spillerummet for saadanne Bevillinger saa meget som muligt, at man bevarede de 2 Hovedgrænser, 2 og 4 Tdr. Hartkorn; inden for disse Grænser kunde saa Udtykningen finde Sted, men kun for den Pris, at man opretter et Pliktguse. Med Hensyn til Pliktguse vil jeg gerne tilføje en Bemærkning. Som det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 7de Valgkreds (O. Hansen) allerede har omtalt, er der ingen Tvivl om, at et stort Antal af de Pliktguse, der skulde have været udlagte, enten slet ikke ere blevne det eller forsvundne i Aarenes Løb. Det vide vi alle meget godt Besked om. Det vil nu være ret tvivlsomt, om det vilde være rigtigt at grave disse Pliktguse op paa ny og paalægge de Steder, hvor de ikke findes, at udlægge dem i Genhold til de gamle, nu ud af Kraft satte Forordninger. Men en Ting forekommer det mig i alt Fald, at man burde være opmærksom paa, nemlig at konstatere, hvor der nu findes virkelig eksisterende Pliktguse, og at opretholde Forpligtelsen over for dem. Jeg ser ikke, at Landbokommissionen har stillet noget Forslag i denne Retning, og den højtærede Ministers Forslag indeholder heller intet derom. Men det forekommer mig dog, at naar der herefter skal etableres et Tilsyn med de Pliktguse, som i Fremtiden blive oprettede, vil det være hensigtsmæssigt, at dette Tilsyn ogsaa udstrækkes til de alt bestaaende Pliktguse. Det vil vist ikke være saa overordentlig vanskeligt at faa oplyst, hvor saadanne Guse findes. Om man vil gaa videre og grave de alt nedlagte Guse op igen, skal jeg ganske henstille; men det vil vistnok støde paa megen Vanskelighed og Uvilje. Den 3dje Klasse af vort Jordbrug er Husmandsbrug, der ikke hvile paa Hestekraft, men paa Haandkraft og eventuelt paa Kreaturkraft. Ved Forhandlingerne dels om denne og dels om den foregaaende Sag komme vi vel til en Norm for, hvad man vil anse for rigtigt for saadanne Husmandslobbers Størrelse. Det vil vel omtrent komme til at svare til 4 Tønder Middelfjord, hvorpaa der kan holdes de meget omtalte 2 Køer. Det vil ogsaa være hensigtsmæssigt, om der med Hensyn til den Grænse, hvorom vi eventuelt blive enige, i Udtykningslovene bliver truffet tilsvarende Regler for disse Guse som dem, der alt gælde for Herregaarde og Bøndergaarde, altsaa en vis Grænse, hvorunder en saadan normal Husmandslob ikke kan forringes eller formindres. I Forbindelse dermed staar et andet Spørgsmaal, som jeg gerne vil henvende til den højtærede Minister. For nogle Aar siden indbragte det ærede Med-